

בית נחמן

מוציא שבת פרשת ויקרא, ד' בניסן תשפ"ג

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נחמן:
079-9270505

א. "כי אנשים אחים אנחנו" - קידוש ה' וקירוב אחים בצל ההפגנות (א-ו). ב. "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה" (ו-ט). ג. מהלכות חול המועד (ח-יא). ד. ביעור חמץ וברכת שהחיינו בבדיקה (יב-יג). ה. סוף זמן אכילת חמץ (אות יד). ו. סוף זמן שריפת חמץ (אות טו). ז. מדיני יום ערב פסח (טז-יז). ח. סדר הקערה וסידור השלחן (יח-יט). ט. שיעור כזית מרור (אות כ). י. שיעור כוס רביעיית (כא-כב ואות כד). יא. על איזה כוס מברכים? (אות כה). יב. שיעור כזית מצה (אות כה). יג. מצרכי מזון לפסח (כז-כח). יד. אכילת מצה 'שרויה' (אות כט). טו. כשיש חסה למה לאכול 'חריין'? (ל-לא). טז. 'ותקול לו יא אָבְנֵי' - אמונה בא-ל אחד. (לב-לד).

"ימין ושמאל תפרוצי ואת ה' תעריצי"

א. שבוע טוב ומבורך. השבוע הזה עשוי עוד פעם הפגנה בבני ברק. אבל מההפגנה הזאת אמרו שיצא קידוש שם שמים (אני לא ראיתי, אני רק שומע). מה היה? באו בחורי ישיבות ונתנו למפגינים שתיה, אמרו להם: אתם רוצים לשתות? וכל אחד רוצה לשתות. אחר כך אחד מהם הוריד את הקסדה שהייתה לו, שם כיפה על הראש, לקח ספר תורה ורקד אתו. הייתה שם הכנסת ספר תורה, באו המפגינים האלה ונשקו את הספר תורה! הם יהודים. צריכים לדעת איך להתנהג אתם. אולי אם ידענו להתנהג אתם לפני מאתיים שנה היה אחרת. אבל אז היו רבנים שעל כל דבר קטן עשו "חרם". חרם וחרם. אלא שעד היום יש בהם ניצוץ של יהדות, ובמיוחד בימים שלפני פסח. אומר רבי אברהם אזולאי (סב סבו של מרן החיד"א, נפטר בשנת ת"ד) שמליל פורים ועד פסח הקב"ה מוציא את הנשמות שהם עשוקות בסטרא אחרא - כלואות בסטרא אחרא - ונותן להם הרגשה להרגיש שאנחנו - כל אחד ואחד מאתנו - היינו במצרים. ואז הם חוזרים בתשובה (ספר חסד לאברהם מעין שני נהר נ"ז).

למה הנכדים שלי בקיבוץ לא ככה?!

ב. ותמיד הייתי מביא "הוכחה" לדבריו מגולדה מאיר. היא לא הייתה בסדר, לא הייתה שומרת. ולא רק שלא הייתה שומרת, אלא הייתה אומרת: אחרי שנעשה שלום עם הערבים, בחצי שעה הראשונה אחר כך נטפל בחרדים... ובכל זאת, לפעמים אומרת: אני מקנאה בסבא שלי. הוא היה בקנטוניסטיים¹, ואחרי שחזר מזה קיבל על עצמו גלות לא לישון על כרית, אלא לישון על אבנים כדי שיכופר לו העון הזה שאכל דברים לא כשרים כשהיה שם בצבא הרוסי. והיא אמרה: למה הנכדים שלי בקיבוץ לא ככה?! היא מחכה שהנכדים שלה בקיבוץ ידעו לשמור על התורה כמו שסבא שלה ברוסיא שמר. ככה היא אמרה פעם לרב שלמה לורינץ: תשמע, אתה שומר שבת ואתה שומר דת. הנכדים שלך יודעים מה הערך של התורה והערך של ארץ ישראל. אבל היא מסכנה אין לה כלום. אם היא אומרת ככה, והיא מקנאה בסבא שלה איך לביל פסח הוא היה ככה שמח במצוה וקורא את ההגדה, אז חזקה על כל אחד ואחד מיישראל - גם החילוניים - שהם יחזרו בתשובה!

"והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות"

ג. לכן צריכים לקבל אותם בפנים מאירות. אם יבא חילוני ביום פסח ויאמר: "אני רוצה לשבת אתכם" - תתן לו, בתנאי שלא יביא אתו שום דבר שהוא חמץ. גם את הגזירה הרעה של שנה שעברה שמותר לבתי החולים לעשות.
1. אלה יהודים שלקחו אותם ברוסיא לעבודת פרך מגיל שמונה עד גיל שלושים ושלוש, והיו עובדים בצבא ומכריחים אותם לאכול חזיר ולחלל שבת וכו', כי ככה ציוה הקיסר של רוסיה ימח שמו. מה לעשות?! בגיל שמונה לקחו אותם. וסבא שלה היה ביניהם.

מה שהם רוצים, נדמה לי שהשנה הזאת היא נבלמה. כי שבעים שנה היו יודעים לא להכניס חמץ. אפילו לערבים אסור להכניס שם חמץ. אם אתה רוצה לאכול חמץ, לך הביתה. כאן תאכל דברים אחרים שאין בהם לא חמץ ולא מצה. אבל למה השנאה הזאת?! אלא השנאה הזאת נובעת משגוען.

"וברק ממרותו יהלוך עליו אמים"

ד. יש כאלה שחושבים שצריכים להפגין בשביל [לחזק את דרך] המשפטים של אהרן ברק. אהרן ברק לא היתה לו ילדות, היה בשואה, אולי ידע משהו קטן. ונעשה כאן השופט הראשי של המדינה. מדריך אותה בדרך שלו. וכאשר משנים את השיטה הזאת, אנשים רודפים ונלחמים על זה. מה אכפת לכם?! מה זה, אבא שלכם או סבא שלכם?! מה זה?! זה בן אדם שצמח במשך ארבעים שנה, עכשיו הגיע לגיל הגבורות - די. הגעת לגבורות, תהיה גיבור... אבל למה אתה כופה על הדור החדש את הדעות שלך?! אמנם הוא לא כופה, אבל כל כך התרגלו בדרך שלו עד שנלחמים בשביל להמשיך בכיוון הזה. כאשר הבדווים קבלו חמשים ושנים מליארד דולר (אולי שקל ולא דולר, אבל גם חמשים ושנים מליארד שקל זה הרבה מאד) אף אחד לא צעק. אומרים: חייבים בשביל הקדמה, ובשביל להראות שאנחנו מתקדמים, ואנחנו "בעלי חסד"... מותר הכל. אף אחד לא דיבר. כאשר עלו המחירים, לא עשו הפגנות כאלה. אבל עכשיו עושים הפגנות על שטות.

"יציבא בארעא"

ה. ואני אספר לכם סיפור, לפני ששים-שבעים שנה היה שיר של האחד במאי (קראנו אותו בילדותנו בספר 'עלה מחודש')². שיר שנקרא 'הַיִּנְטֵרְנֵיִן וְהַיִּנְטֵרְנֵיִן'. מה כתוב שם? "קום הַתְּנַעֲרָה עם חֶלְקָה, עם עבדים ומזי רעב, אש הנקמות הלב לחכה, לקראת אויב הכון לקרב"⁴... מה זה עם חֶלְקָה? עם עני. "קום התנערה עם חֶלְקָה". חֶלְקָה מופיע פעם אחת בתהלים - "עינינו לחֶלְקָה יצפוננו" (תהלים י"ח). "עם עבדים ומזי רעב" - מתים ברעב. זו התנערות של חג הפועלים

- מה היו יודעים שם? כל הספרים היו אותו דבר. אף ספר של "אגודה" לא היה מגיע אלינו.
- לא ילדותנו ולא זקנתנו... כלום. רק ספרים של המזרחי שהם באמצע, ספר "עלה מחודש".
- מלה מדהימה... ספרתי את האותיות שלה, ויש בה ששים עשרה אותיות! ואני חשבתי שאין מלה בעולם יותר מאחת עשרה אותיות - "והאחשדרפנים" (אסתר ט"ג). הלכתי לאבא ואמרתי לו: תגיד לי, מה זה? יש להם אותיות יותר ממה שיש בתנ"ך?!... בתנ"ך המלה הגדולה ביותר והאחשדרפנים. כתוב "האינטרציונאל" עם דגש בצד"... מישוה אומר את הדגש הזה?! "האינטרציונאל" זה הכל.
- זה שיר שראיתי אותו בגיל שמונה. ולמה אני זוכר אותו? כי יש בו חרוזים, ומלים קשות שאני לא מביני אותם.

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:23	19:35	20:16
18:40	19:37	20:13
18:29	19:37	20:13
18:39	19:36	20:13

באחד במאי. "אש הנקמות הלב ליחכה" - האש של המלחמה ליחכה את הלב. כולנו מוכנים לקרב... (שכחתי בדיוק את המלים האחרונות). אחרי חמשים שנה התעייפו מהשיר הכבד הזה. "חֶלֶךְ וחלכה"... בוא נחליף. קם שוטה אחד לא פחות מהראשון, שמו חיים חפר⁵. חיים חפר כתב 'האינטרנציונל' אחר. במקום לשיר "קום התנערה עם חֶלֶךְ" אמרו שיר אחר. מה השיר הזה? ככה: "קום עם עובד הרם דגליך, מן השדה מן הסדנה". כבר אין יותר "עם עבדים מזי רעב"... כולם עשירים וכולם בסדר, אומר קח את הדגלים שלך מן השדה ומן הסדנה. "כל הָרֵעֵב שלום ולחם, הוא אח איתך לאמונה"⁶. וכאשר שרו את השיר הזה פעם ראשונה ביום אחד במאי בקיבוצים הנחמדים, קמו זקני הקיבוץ ואמרו: לא, אסור לשנות נוסח. הנוסח הזה התקדש. "קום התנערה עם חֶלֶךְ", לא מחליפים אותו עם "קום עם נשא דגליך". אתם שוטים שבעולם! מי קבע את הנוסח הראשון? משה רבנו?! יהושע בן נון?! תנאים?! אמוראים?! פוסקים?! כלום. קבע אותו אחד מג'וֹן שאפילו העברית שלו לא טובה... היו קוראים לו "היחפן שנכנס להיכל"⁷.

"וגיורא בשמי שמיא"?

1. על דברים כאלה לא אכפת להם [שיאמרו], אבל להחליף "שמע ישראל" בדברי הבל וריק זה בסדר? להחליף את התורה, להחליף את חג הפסח, להחליף הכל, ועוד לומר שאנחנו יהודים? זו חוצפה שאין למטה ממנה! אבל יגיע הזמן שכל יהודי יחשוב בכיוון טוב. במה אנחנו יהודים? במה? לא שבת, לא פסח, לא כיפור, לא איסור מאכלות אסורות. שום דבר. כלום. הכל הרס וחורבן. והם יחזרו בתשובה. עובדה שיש ברוך ה' אלפים ורבבות שחוזרים בתשובה. אומרים שאחת הסיבות למהפכה הזאת, זה הדבר הזה. הם אומרים אם נמשיך לשנות את בתי המשפט שהם היו ממש "דבר גדול מאד" עד שחשבו מי יעז לפגוע בהם?! "בית משפט" ראשי תיבות "בר מינן"... אז למה יעזו לפגוע בהם?! לא יעלה על הדעת... עכשיו שיראו שהכל מידרדר והכל הולך, כולם יחזרו ויחשבו ויאמינו וידעו "וישכילו יחדיו כי יד ה' עשתה זאת" (ישעיה מ"א, כ'). כל קיבוץ הגלויות הגדול של דורנו, זה לא בא באופן טבעי. זה לא טבעי בכלל. כל אומות העולם שהיו פחות מאתנו בגיל, התערבבו בין אומות אחרות, ולא נשאר מהם זכר. ואנחנו שומרים על התורה, ושומרים על השבת. אם לא היינו שומרים, אצל יהודי תימן השבת שלהם ביום ראשון, ואצל יהודי צ'כסלובקיה ביום חמישי, ויהודי גיהנם ביום ששי... לא ככה! כולם יודעים מתי יום שבת. ובשביל זה עשה הקב"ה שגם אומות העולם יש להם יום שבת, קוראים לו שבת כמו שלנו. רק שהם לא עושים אותו ביום שבת, אלא אחד הקדים ליום ששי, ואחד עושה ביום ראשון, אבל כולם יודעים שזו [שלנו] השבת.

שבת ס"ט

1. סיפר יהודי אחד במרסיי שבאו אליו אנשי הממשלה ואמרו לו: תשמע, אתה חייב לפתוח את החנות שלך ביום שבת ולסגור ביום ראשון. ככה זה החוק כאן! אמר להם: אני לא פותח ביום ראשון, ואני סוגר בשבת. אם אתם תרצו שלא אפתח ביום ראשון - בסדר, אבל אני סוגר יומיים. אמרו לו: חבל על היומיים האלה. אמר להם: אתם בעצמכם מודים שיום שבת זה יום מנוחה. אמרו לו: מאיפה אתה יודע? אמר להם: איך אתם קוראים לימי השבוע? יום 5. חיים חפר הזה שר על שמעון פרס: "איך הפשפש עלה למעלה? לא מובן לא מובן". מה זה פשפש? ראשי תיבות למפרע - "שפשפ", וזה רמז לשמעון פרס... הוא אף עלה למעלה? לא מובן, לא מובן. פרסמו את זה בעיתון משלנו - "בשעה טובה" (שנפסק) - חודש אחרי פטירת שמעון פרס. אחרי כל הכבוד שעשו לו: 'נשיא המדינה' וכו'. ואמרו: אתם יודעים מי חיבר את השיר הזה? חיים חפר.
2. אינם יודעים לכתוב. "כל הרעב שלום ולחם" שיכתבו: "כל רעב לשלום ולחם", אבל הוא כותב: "כל הרעב שלום ולחם", מה זה "רעב שלום"? צריך אות למ"ד לחבר. שוטים שבעולם! אבל חפר הזה לא יודע כללים, לא יודע דקדוק, לא יודע משקל ולא יודע כלום. "בלחט" - מעררב. (כשהילד שלי קורא תיקון סופרים והוא עושה שגיאות, אני אומר לו: 'בלחט' (מעררב). אתה יודע מה זה "בלחט" אצל נטורי קרתא? יבדל לחיים טובים, ככה הם כותבים על האדמ"ר שלהם. אבל זה להבדיל 'בלחט' - מעררב).
3. פעם ראיתי באיזה עיתון "למתחיל" שהיו קוראים לו המשוררים בדורו "היחפן שנכנס להיכל", והוא קבע את "קום התנערה". פעם אחת הלך האיש הזה אצל האדמו"ר מליובאוויטש, חמש שעות היה אתו (כי הוא היה קרוב משפחה שלו), והוא השפיע עליו ודיבר אתו. אחרי שיצא אמר: עוד שעה אחת הייתי דתי... אבל אני שוכחתי שעה אחת, ונשאר חילוני כל ימי חיי.

ראשון, יום שני, יום שלישי, יום רביעי, יום חמישי, יום ששי. ליום שבת אתם קוראים "שבע" - "סט" בצרפתית. וסט יש עליה כובע כזה משולש (כמו של נפוליאון...) מה הכובע המשולש הזה? להראות שזה קיצור ממלה אחרת. מה הקיצור? המלה המקורית היתה 'ספט' ו'ספט' זה שבת! אז אתם מודים שיום שבת זה יום שביעי. אמרו לו: נכון, זה רעיון יפה. איך הגעת אליו? אמר להם: זה לא רק אצלנו. גם אצל היוונים אומרים "ספטא", "אופטא", (ככה כתוב במדרש) "ספטא" זה החודש השביעי, ו'אופטא" זה החודש השמיני. אמרו לו: אבל בכל זאת. אמר להם: בכל זאת אני סוגר בשבת! תפסיקו.

"לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה".

ח. וראינו שכל המקומות שסגרו בשבת, נהיו עשירים גדולים. יש קניון בתל אביב שהוא סוגר בשבת, לוי לביוב שיהיה בריא סגר אותו בשבת, וראש העיר שם⁸ קרא לו למשפט. אמר לו: אני מזמין אותך למשפט אצל הבג"ץ, אל "הגאון הגדול המפורסם האלוקי"... (להבדיל) אהרן ברק. והוא אמר לו שם: תשמע מר לויוב. אתה לא בבני ברק, אתה נמצא בתל אביב. ובתל אביב החוק הוא שבשבת הכל פתוח. למה אתה סוגר בשבת? אמר לו: תשמע אדוני השופט, אם אתה קבלת פרס מקלינטון נשיא ארצות הברית, והוא אומר לך: תשמור עליו, זה פרס חשוב בעיני. אתה שומר אותו או זורק אותו? אמר לו: מה פתאום. אני אזרוק! מה יגידו עלי? אם אני זורק את המתנה, אז תזרוק גם את קלינטון בעצמו... דבר שקבלתי אותו מתנה, ודאי שאני אשמור עליו. אמר לו: אנחנו עם ישראל קבלנו מתנה מהקב"ה - "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה". (ככה כתוב במסכת ביצה דף ט"ז ע"א). אני אזרוק את המתנה הזאת? אמר לו: טענה כזו לא שמעת! הוא לא רצה להביא עורך דין, הוא לא רצה להביא אף אחד, הוא דיבר מכל הלב. ואהרן ברק אמר לו: תשמע, אתה זכאי להמשיך לשמור שבת. ולא רק זה, אלא שכל הקניונים והחנויות הפתוחים בשבת לא הגיעו לקרסוליו של הגביר לוי לויוב. לדעת שהשבת יש בה ברכה. כשאתה סוגר יום אחד בשבוע, יש לך ברכה. ויום אחד דוקא יום שבת. אל תעשה יום אחר. ראו את זה בנסיון. ואם אתה רוצה לסגור גם יום אחר בגלל החוק ובגלל משפטי הגוים - זו בעיה שלך. אבל תדע שאתה לא תפסיד מהשבת! בשבת יש ברכה! בכל המצוות של התורה יש ברכה. "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה".

"חול המועד כהלכתו"

ט. יש ספר חדש [חול המועד כהלכתו] שכתב ידידנו הרב אהרן זכאי שיהיה בריא אולם, כבר עבר את המאה ספרים. זה ספר על חול המועד, לכן זה הזמן שלו. "ודבר בעתו מה טוב" (משלי ט"ו כ"א). יש בו הלכות של חול המועד. יש כמה דברים שהם משתנים קצת מדור לדור. למשל: לכבס חולצה בחול המועד, אסור לכבס. אבל אם אתה כל יום מחליף חולצה, ונגמרו לך החולצות בחול המועד, יש צדדים שמוותר לכבס אותם. לכתוב בחול המועד אסור. אנשים לא יודעים את זה, מקלים יותר מדאי בכתיבה. לפי הדין כותבים רק דבר שעלולים לשכוח, דבר שהוא דבר האבד. וכן לכתוב חידושי תורה, גם כותבים. אומר הרשב"א (ח"א סי' רע"א) כל דבר האבד מותר בחול המועד. וכן חידושי תורה אם לא תכתוב היום, אחר כך לא תוכל לזכור אותם כמו שצריך⁹. ולכן מותר לנו לכתוב חידושי תורה. דבר האבד מותר לכתוב, ודבר שאינו אבד אסור לכתוב. ומותר לקחת תרופות גם כן.

רגל תחת רגל

1. פעם (הוא מביא כאן בספר) בשנת תשס"ז העובדים בבנק המזרחי קבלו כאבי רגליים, כל מי שבא לעבוד בבנק אחר כך יוצא עם כאבי רגלים. "או פיסח או חגיר" (ע"פ ויקרא כ"א, י"ח)... מה קרה?! מה יש?! הלכו לרבי חיים קנייבסקי זכרנו לברכה, והוא אמר להם: אתם עובדים בחול המועד? אמרו לו: כן, אנחנו
2. איך קוראים שם לראש העיר? חולדאי. "אין חוששין שמא גיררה חולדה" (פסחים דף ט' ע"א). זה חולדאי...
3. פעם אבא ע"ה כתב לי ניסוח של איזה חידוש בכריכה של מסכת בבא מציעא שלי. אבל הוא לא שמר אותו על ידו בפתק, אלא כתב אותו בכריכה. ואני לא ידעתי - הייתי ילד בגיל תשע-עשר - לקחתי עיפרון וקשקשתי עליו. ולא קשקשתי סתם, אלא כתבתי חידושים אחרים. אבא כעס עלי, אמר לי: הנוסח הוא הלק, אני לא אוכל לכתוב כמאוו! אני לא זוכר אותו. אני זוכר את הכעס שלו. אדם צריך לשמור ניסוח שיצא לו טוב ומסודר.

בית ההוראה כסא רחמים
 סניף ב"ר טייטלבוים
 מנהל אגף חינוך ופיקוח
 02-5353-383
 www.yhr.org.il
 ממונות רבית
 24 שעות ביממה!

עובדים, כל הבנקים עובדים. אמרו להם הרב: אתם אומרים שהבנק שלכם דתי, אז אל תעבדו בחול המועד. אמרו לו: מה הקשר? אמר להם: "רגל תחת רגל" (שמות כ"א כ"ד)... הרגל כואבת תחת רגל - פסח וסוכות, שאתם עובדים ברגל בחול המועד, גם אם יש בזה הפסד (אני זוכר שהם לא עובדים יותר בחול המועד¹⁰). ומאז שעשו כך, פסקו להם כאבי הרגליים!

אם נחשב כ"דבר האבד" כשצריך לשלם לפועלים על ימי חוה"מ

יא. והיה לי סיפור אישי בתלמיד חכם אחד שרצה לבנות ולעבור לדירה חדשה. הוא היה גר בשכירות, וכל יום שמתעכב משלם שכירות, והוא רצה לצאת משם ולבנות בית חדש. והנה הוא נתן לאחרים לעבוד, יש לו קבלן יהודי ופועלים גויים. והקבלן לא עושה כלום רק אומר להם תעשו כך וכך וכך. שאל אותי, ועיינתי בתשובה ביביע אומר ומצאתי מקור להתיר. אמרתי לו: זה אפשרי, זה כמו דבר האבד, כי אחרת יצטרך הקבלן לשלם לפועלים כל הימים האלה שביטל אותם מעבודה. והנה כל מה שעשו הפועלים בחול המועד הכל הלך לאיבוד. המוח שלהם מוח מבולבל... צריכים להרוס הכל ולבנות מחדש! אמרתי לו: לא פוגעים באיסור עבודה בחול המועד. תיזהר! תשמור על זה. צריך להיזהר בחול המועד. כל דבר שאינו מוכרח ממש לעשות בחול המועד - אל תעשה. אפילו על ידי גוי, אפילו על ידי קבלן אל תעשה כלום. למדתי מכאן כמה אדם צריך להיזהר. וכאן בספר הוא מביא כמה דברים על "חול המועד והלכותיו", חצי הספר הלכות, וחצי הספר אגדות וסיפורים מימינו. (לא סיפורים קדמונים).

ברכת "שהחיינו" בבדיקה

יב. עכשיו לגבי פסח צריך ללמוד הרבה דברים. קודם כל להכין את הכל מערב פסח. צריכים לעשות בדיקת חמץ בליל ערב פסח, ולהכין פרי שמברכים עליו שהחיינו, ולכוון על מה שעושים אחר כך, על מצות הביעור ועל מצות הבדיקה. מסתמות דברי מרן נראה שלא צריכים לברך שהחיינו על הבדיקה עצמה, אבל הטעמים שנתנו לזה הפוסקים הם חלשים מאד. לכן הפרי חדש (סי' ת"ב) אמר: תברכו, כולם יברכו. הפרי חדש יש לו כח לחלוק על מרן, אבל אנחנו לא נוכל לעשות כך. הרב חיד"א (מחז"ב סימן ת"ב אות א') אמר, יש שתמהו איך הפרי חדש יפסוק לנהוג ולהנהיג בכל מקום לברך שהחיינו. אבל מצאתי בחידושי הריטב"א (שהובאו בנמוקי יוסף כתי"ב בחידושי פסחים. הרב חיד"א בודק את כל כתיבי הדין) שאמר יש מקומות שנהגים לברך שהחיינו בבדיקת חמץ ואין למחות בידם. יכולים לעשות את זה. אמרתי: תראה איזה כח של הפרי חדש, שיש ראשונים שמשכימים לו. ע"כ. אבל שלא לעשות נגד מרן חס וחלילה, אז אנחנו מביאים פרי חדש וכמו שאמרנו. והפרי חדש שמופיע בתקופה הזאת זה השסק¹¹. והשסק הזה עושה "להכעיס" לא מגיע לחנויות רק בשבוע של פסח. פעם אחת הלכתי י"ג בבוקר - אין שסק לברך עליו שהחיינו. בצהריים - אין שסק. בערבית - השסק נזכר "צריך לברך עליו שהחיינו", אז הוא הופיע בחנויות... ולקחתי אותו. ואיך עושים? לוקחים שסק ומברכים עליו ברכת "בורא פרי העץ" ו"שהחיינו". ומכוונים בשהחיינו גם על בדיקת חמץ [וטועמים מעט מהפרי]. ואחר כך עושים בבדיקת חמץ, והברכה שלה "אשר קדשנו במצותיו וציונו על ביעור חמץ". ולמה על ביעור? כי אין מצוה בתורה לבדוק, אלא המצוה היא לבער - "תשביתו שאור מבתיכם" (שמות י"ב, ו'1), והבדיקה היא צורך הביעור.

הני עכברי רשיעי

יג. ומה שנשאר לו [מהחמץ] לאכול בשביל מחר, ישאיר אותו בפניו, שלא יבא איזה בעל חיים ויקח אותו. בגמרא (פסחים דף ט' ע"ב) יש שני עמודים על העכבר הזה... עכבר נכנס מכאן ועכבר יוצא מכאן, כל מיני סוגים כאלה של 10. לפני חול המועד אני לא משאיר שום חוב בבנק, שום דבר מבולבל. אם יש שיק צריך להכניס אותו בחול המועד, תכניס אותו אחר כך, או שתכניס אותו מוקדם ותכתוב עליו את התאריך שלו, אבל זה לא טוב, משום שהם גם כן יהודים. בדרך כלל אני משאיר כל דבר שיש לי לעשות אותו בחול המועד לאחר כך. 11. השסק הזה לא מופיע בכל מקום. בצרפת באנגליה נדמה לי שאין שסק, באמריקה ודאי שאין להם. אמרתי להם "שסק". אמרו לי: מה זה שסק? השסק הזה מופיע רק במדסק... כי אחרי מלחמת כיפור כתבו: "אכלנו שסק, בשערייך דמשק".

עכברים זכותם יגן עליהם... שהם לוקחים לנו את כל האוכל. אבל היום תשים את זה בניילון, ותשמיד את העכברים לפני כן. ויש תפלה של רבי יוסף חיים (לשון חכמים ח"א סי' מ"ז): "כשם שבערנו את החמץ, ככה תבער את כל הסטרא אחרא ואת כל האלה ששונאים אותנו", "וכל אויבך וכל שונאיך מהרה יכרתו". מאיפה הביא את התפלה הזאת? היא נמצאת במדרש רבי דוד הנגיד (זה נכדו של הרמב"ם), הוא כתב (מדרש רבי דוד הנגיד על הגדה של פסח עמ"י) שיוכוון בביעור חמץ שכמו שאנחנו מבערים את החמץ, ככה הקב"ה יבער את כל האויבים והשונאים שלנו. ורבי יוסף חיים כתב את זה בתפלה שלו אע"פ שהוא לא ראה את הספר הזה. (הספר הזה - מדרש רבי דוד הנגיד על הגדה של פסח - היה בכתב יד).

סוף זמן אכילת חמץ

יד. ובבוקר צריכים לגמור את האוכל בסביבות השעה עשר. יש לוח שלנו, אבל לא כולם יודעים איך לחשב. החישוב הוא קצת מסובך, כי צריכים לדעת מתי היום מתחיל, ומחשבים מעלות השחר עד צאת הכוכבים. זה לא צאת הכוכבים פשוטה - עשרים דקות אחרי השקיעה, אלא צאת כל הכוכבים כמו המרחק מעלות השחר עד זריחת השמש. צריך ללמוד את זה. אני כתבתי והסברתי והרחבתי את זה (עיינו בספר ה'נסיח' ח"ב חלק השו"ת סי' ו'). זה יוצא בערך בשעה עשר (אמנם זה בעשר וכמה דקות, אבל נגיד עשר). עד עשר אוכלים חמץ (ואחר כך יש מה לאכול בשפע (לא צריכים להקל בדבר הזה ולסמוך על הדעה שמחשבים מנץ החמה עד השקיעה. אלא אפשר לאכול כל מיני מאכלים בעולם. ובמיוחד לנו הספרדים שאוכלים אורז, אין שום בעיה)¹², לצחצח שיניים, ולא להשתמש באותה מברשת שיניים בחג. לקחת מברשת חדשה ומשחת שיניים חדשה, אע"פ שמשחת שיניים לכאורה אינה ראויה למאכל הכלב, אבל מי יודע? (יש כאלה שיש בהם טעם יפה מאד), לכן לקחת משחת שיניים חדשה כשרה לפסח.

סוף זמן שריפת חמץ

טו. עד סוף שעה חמישית שורפים את החמץ (כתוב גם כן בלוח עד איזו שעה שורפים את החמץ) ומבטלים אותו - "כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי". יש אומרים "כל חמירא" בלבד, אבל הנכון לומר "כל חמירא וחמיעא". חמירא בערבית כמירה, כמירה זה שאור, וחמיעא זה חמץ. אז אומרים "כל השאור והחמץ שיש ברשותי".

ערב פסח

טז. מתפללים באותו היום מנחה גדולה. ואחרי מנחה גדולה יש זמן, ואפשר לקרוא "סדר קרבן פסח" (והוא לא ארוך). ואחר כך טוב לקרוא את הסגולה של ערב פסח מרבי שמשון מאוסטרופולי ה"ד, ועוד סגולה של מ"ב מסעות. ובסך הכל כל הלימודים - של קרבן פסח, והסגולה של ערב פסח, ומ"ב מסעות - לוקחים פחות מחצי שעה. ואחר כך, אם יש מקום שעושים מצות עבודת יד (כי מצוה לאכול בלילה עבודת יד שעושים אותה בערב פסח אחרי חצות היום), אדם ילך ויצטרף אליהם. ויקפיד שלא יהיה שום טעות, כי אולי ישארו שם איזה פירורים. ויאמר בשעת לישנה: "כל פירורין שיפלו בשעת לישנה ועריכה, וכן בצק הנדבק בכלים, אני מבטל אותם" (ש"ע סימן ת"ס סעיף ג').

מרחץ ותספורת

יז. ויתרחץ לכבוד החג, [ולפני חצות] יתגלח (למי שהוא מתגלח) ויסתפר. ויכול להסתפר יום או יומיים קודם ערב פסח, לא צריך את הלחץ הזה, בשביל מה? מי שמספר את ראשו, לא כל כך דחוף לו אם יסתפר יום או יומיים לפני כן. אפשר להסתפר כבר יומיים לפני החג.

סדר הקערה וסידור השלחן

יח. ולפני שהולכים להתפלל ערבית (כי כבר התפללנו מנחה גדולה), מכינים את הקערה, ואת המיטות ואת הכריות והכל. ומה יש להכין בהם? לסדר שלש מצות

12. לאכול אורז אחרי הבדיקה זה דבר טוב מאד. אנחנו מקיימים את מנהג אבותינו חכמי התלמוד שהיו אוכלים בליל פסח "סילקא וארוזא" (פסחים דף ק"ד ע"ב) - סלק ואורז. מה זה סלק? זה התרד של ראש השנה, לוקחים אותו אז ואומרים בערבית "סלק" - "הי רצון מלפניך שיתלכו אויבך ושונאיך וכל מבקשי רעוננו". זה הסלק האמתי. הסלק האדום שיש היום זה לא הסלק של הגמרא, זה הלפת האדום, קראו לו סלק, עשו לו שינוי השם...

למסירת שמות התקשרו:
08-6727523
שלחו הודעה או בעמודות נדדים פלזם

עלות כל שם 120 ₪

תיקון כרת
והוצאת עין הרע

עלות כל שם 120 ₪

תיקון נפטרין

לבקשת רבים ותועלת הציבור

שיעור כוס רביעית

כא. וכמה צריך לרביעית? על פי דעת הרב חיים נאה הרביעית היא **86 גראם**. וזו הדעה המוסכמת היום, אחרי שראו בדיקות "דרהם" בכל העולם, ואחרי שבדקו שככה גם כן דעת חכמי הספרדים מאז ומתמיד. כי הרמב"ם כתב (פיה"מ עדיות פ"א מ"ב) ששיעור רביעית ז"ך דרהם, והדרהם בזמן הרמב"ם אף פעם לא עבר את השלשה גרם. בדקו את זה בכל המוזיאונים בעולם, אין דרהם שהוא למעלה משלשה גרם. ואפילו שהרב חיים נאה אמר 3.2, הוא שיער הדרהם לפי מה שהיה נהוג בימיו. אבל אחרי שבדקו ובדקו, מצאו שהוא שלשה גרם מקסימום. אמנם שיטת החזון איש שהדרהם של הרמב"ם הוא 5 גרם וחצי, אבל נבדק בעולם ולא נמצא דבר כזה. ה"דרהמים" לפני אלף שנה ויותר היו עד שלשה גרם, לכן כשהרמב"ם כתב ז"ך דרהם, זה 81 גרם.

כ(ו)ס[א]

כב. ויש סימן יפה לשיעור של 81, וזה **"כסא דפסחא"** "כסא" עולה 81. והרב נאה יש לו שיעור קצת יותר גדול - 86.4 גרם, והסימן לכך **"כוס"**, זה עולה 86. ולפי שיטת החזון איש שהשיעור הוא 150 גרם - הסימן לכך הוא **"כוס הגון"**, "כוס הגון" עולה 150. אבל זה הרבה מאד. 150 כפול ארבע כוסות יש לך 600 CC יין! ומי שהיין מזיק לו, לא יכול לעמוד בזה. לכן מי שהיין מזיק לו ייקח את השיעור של הרב נאה בצמצום. ולא חייב להיות כולו יין, אלא רובו יין ומיעוטו מים. וגם אם רובו יין, לא צריך לשתות את כל הכוס, אלא רוב כוס. נמצא ששורה רובא דרובא, למה? אם לוקח למשל 86 כדעת הרב נאה, אז הרוב של זה הוא 44 CC, וכשהוא שותה את זה, נמצא ששתה בכל כוס [מג' כוסות] 23-25 CC, ואת השאר הוא יכול להשאיר ולהוסיף עליה אחר כך [בכוס הבאה] עוד יין, או שישתה את זה משהו אחר שהיין לא מזיק לו, ומי שהיין מזיק לו ישתה כמה שפחות, ויוכל לצאת ידי חובת ארבע כוסות. **בכל הכוסות אפשר לשתות רוב רביעית, ואילו בכוס הרביעית צריך רביעית שלמה.** למה? כי אחריה מברכים "על הגפן", ואם אתה שותה פחות מרביעית לא מצטרפים השתיות ביחד בשביל "על הגפן".

כנגד "חכמה בינה ודעת"¹³, "אח"כ זרוע מימין כנגד "חסד", וביצה משמאל כנגד "גבורה", (ומנהגנו לקחת כמה ביצים כמנין בני הבית, ואם יש בית גדול עם כמה משפחות ביחד - הקערה תהיה מלאה ביצים עד למעלה...), אח"כ ה"תפארת" - שזה המרור, וזו חסה שלמה שהיא עטופה בניילון¹⁴. **ורוסת מימין כנגד נצח, כרפס משמאל כנגד הוד, והחזרת** - שזה עלים של חסה שהם שטופים ונקיים ורחוצים - כנגד יסוד.

גוש קטיף

יט. וכמובן חסה לוקחים רק של גוש קטיף. היום ברוך ה' יש ירקות של גוש קטיף, גוש קטיף כולו לא נברא אלא בשביל הדבר הזה... בלעדיהם כמה שהיו בודקים לא היה עוזר. הייתי לוקח זכוכית מגדלת, ובודק ליד השמש, ושום דבר לא עוזר. יש תולעים שהם מתאמים את עצמם לצבע החסה, צבע החסה ירוק? גם הם ירוקים. "אסתר ירקורות היתה" (מגילה דף י"ג ע"א), והעלים האלה גם כן ירקורים... "שקערורות ירקקות או אדמדמות" (ויקרא י"ד, ל"ז). לכן בגוש קטיף עשו אתנו חסד גדול, שנוכל לנקות אותם טוב ובקלות.

שיעור כזית מרור

כ. וצריך להכין מרור בכמות שמספיקה לכל בני הבית. וכמה השיעור של המרור? כזית. איך נדע אם הוא כזית או לא? **יש להכניס אותו בכוס שמכילה בדיוק רביעית** (יש כוסות כאלה), **ורביעית זה ביצה וחצי, וביצה וחצי יש שלשה כזיתים, ואם אתה רואה שהעלים מגיעים לחצי הכוס - ודאי ודאי שיש בזה שיעור כזית.** לא לוקחים עלה על גבי עלה על גבי עלה, יש לנו כאן [מוסד שנקרא] "עלה"... לא מאה עלים, זה יותר מדאי¹⁵... ככה השיעור.

13. ולא **"כתר חכמה בינה"**, אלא "חכמה בינה דעת". ככה כתוב בספרים המדויקים, בספרי האר"י וכדומה. (עיין בהגדה של פסח ה' נסי ח"א עמ' צ"ו).
14. משום שהחסה יש בה כמה תולעים, אפילו של גוש קטיף צריך בדיקה. ואם תולעת אחת תעשה שם סיפור ותתובב בקערה, אח"כ אתה לוקח מצה ויש בה תולעת... מה עשינו? "עולת תמיד" (במדבר כ"ו) **"עלת"** אותיות **"הלע"**... לא עושים את זה. לכן יניח אותו בניילון כדי שיוכל לראות אותו ולומר: "מרור זה שאנחנו אוכלים".
15. היה אחד שובב קטן (אח"כ הוא גדל ובניו למדו תורה), והיה לוקח שבעה עלים ואומר לאשתו: גברת, יש כאן שיעור כזית? אמרה לו: יש כאן עשרה שיעורים, תפסיק לשאול שאלות כאלה...

בסיעתא דשמיא

ללמוד. לדעת. לזכור. זה סימנא!

בוא והצטרף
לאנשי בוגרי 'סימנא' שהצליחו במבחני הרבנות הראשית!
מכון 'סימנא' פותח את קורסי קיץ תשפ"ג עם קורסים מקצועיים בשיטה ייחודית להביא אותך למקסימום הצלחה בדרך שלך!

מעדת "יורה דעה" שנים 3.5

סימנא
הדרך שלך להצלחה

03-555-9882

סדר ספירת העומר שיערי החמים
תמלול והוספת נגונות לימני העומר

פודקו רק של כל בני הגולה מן רבנו יוסף חיים זצ"ל עם הלכות ספירת העומר

תמלול ונגונות	תפארת על "תפארת" במסורת ונגונות	תפארת על "תפארת" במסורת ונגונות	תפארת על "תפארת" במסורת ונגונות
לימוד ונגונות	לימוד ונגונות	לימוד ונגונות	לימוד ונגונות
קטעי חזון קוראים ל"ה	קטעי חזון קוראים ל"ה	קטעי חזון קוראים ל"ה	קטעי חזון קוראים ל"ה
סימן פתיח מרן	סימן פתיח מרן	סימן פתיח מרן	סימן פתיח מרן
הפריח זיכרא	הפריח זיכרא	הפריח זיכרא	הפריח זיכרא
ורשב"י בסופו	ורשב"י בסופו	ורשב"י בסופו	ורשב"י בסופו

מבוא של מרן שליט"א

אנא ע"ה וזה עמנו "מנצח" שלא יפחד אם קצר או לא, הוא היה קורא ליומי המסורת "מנצח" לילי לילי המסורת עם אמונת קוראים את זה ריש מדרשא יפה שמחה בן אורי ושמח "שיערי החמים", והיא מסורת המסורת מוקדמת במסורת המסורת, זה מס' ת"ת 1888 "מלאי יום המסורת עם"

אנא היה אנשי סולמניס הוא היה מסופק מרד מוסרלי ערבות בבית, תפארת על המסורת, זה אף היה יכול לנסות למחות את אפר או לאו מרד ספר "לשון חיים" בהספיקת מרדמה את המסורת שלי אלו המסורת, אם הם חזקת לו סימן מלא אנשי אמונת מוסרלי

לכן כל זכר דברי סופרים אל תגבול אמונת ואל תגבול אמונת, אל תגבול בי תפארת "מנצח" שנים 3.5

החלים המסורת בבית פודקו סימנים קוראים את המסורת והאלה

פודקו המסורת רבי אורי מנצח **ואם היה אפילו עוד אלף ספרים כדאי לקנות אותם**
פודקו אורי מנצח "מנצח" שנים 3.5 והוא המסורת והוא זה לא לוקח תפארת, אבל מן ה"אורי מנצח" את המסורת... המסורת והוא רבי אורי מנצח שליט"א

לרכישה: 054-8463584

על איזה כוס מברכים?

כג. יש מנהג על פי הרמב"ם (פ"ח מהלכות חמץ ומצה ה"ה וה"י) שעל כל כוס וכוס מברכים. וככה גם מנהג האשכנזים. אבל הספרדים נהגו מדורי דורות על פי הרא"ש (פסחים פ"י סי' כ"ד), שמברכים רק על הכוס הראשונה והשלישית "בורא פרי הגפן" ולא יותר. (ואלה שנוהגים על פי הרמב"ם יצטרכו לברך גם על כל כוס וכוס שהחיינו. יש מאמר כזה שכתב רבנו אברהם בן הרמב"ם. מי יעשה דבר כזה?! בשבילנו זה כמו ברכה לבטלה. לכן עושים מה שכתב מרן על פי דעת הרא"ש. במשך שבע מאות שנה עשו ככה! לא לשנות. אם אתה משנה, יבוא הבן שלך וישנה עוד פעם, יבוא הנכד וישנה עוד פעם. אז מה הרווחנו מזה?! שכל אחד יעשה לו תורה חדשה?! אסור לעשות את זה!

חישוב חשבון רביעית

כד. ואיך מחשבים את השיעור של הרביעית? חשבון פשוט מאד. כתוב בגמרא (פסחים ק"ט ע"א) "אצבעיים על אצבעיים ברום אצבעיים וחצי אצבע (גודל) וחומש אצבע". אצבעיים זה שתי אצבעות, כפול שתי אצבעות זה ארבע אצבעות מרובעות. אח"כ את ארבע האצבעות האלה תכפיל ב-2.7 (שזה אצבעיים וחצי אצבע וחומש אצבע), יוצא 10.8. אבל לא 10.8 של אצבעות, אלא של אצבעות מעוקבות.¹⁶

כזית מצה

כה. והמצה, אומרים שהשיעור שלה הוא 27 גראם. אבל זה לא נכון, אלא 20 גראם מספיק. משום שדעת הרמב"ם והפרי חדש ועוד פוסקים רבים, שהכזית הוא כשליש ביצה. [והולכים אחר הגנפח ולא לפי משקל]. כתבו שני חכמים, אחד חבדני"ק ואחד ליטאי, הרב יחיאל זילבר ע"ה והרב יוסף גינזבורג יבדל לחיים, ששיעור כזית במצה הוא 11 גראם. אבל מה שהם כתבו זה במצה של מכונה, במצות עבודת יד השיעור קצת יותר, לכן ב-20 גראם יוצאים ידי חובה.

¹⁶ מה זה מעוקבות? אורך, רוחב וגובה. למשל סנטימטר מעוקב של מים זה גרם אחד. במטר מעוקב לכאורה במקום סנטימטר זה מטר, אבל באמת במטר מעוקב יש מיליון גרם של מים, דהיינו אלף ליטר. (בכל ליטר יש אלף גרם, אז זה אלף ליטר). איך זה יכול להיות? כי "מעוקב" פירושו: אורך, רוחב וגובה - תכפיל אותם ביחד.

וככה שמעתי שפסק הרב בן-ציון אבא שאול זצ"ל (שו"ת אור לציון ח"ג פרק ט"ו סעיף י"א) שצריך 20 גראם ולא צריך להוסיף. אלא אם כן יש מצות עבות שהם כבדים, יש טוענים שצריך להוסיף על השיעור עד 40 גרם. אבל מי שלוקח מצות רגילות, 20 גראם מספיק. אנחנו נהגנו ב-27 גראם, אבל יש כאלו זקנים שזה לא טוב להם, הם לא יכולים לאכול הרבה, ובמיוחד לחולי סכרת, שאומרים שהמצה מזיקה מאוד לחולי סכרת, צריכים לקחת במידה, במשקל ובמשורה. ובכל החג תוכל לאכול אורז, תפוחי אדמה ותוכל לאכול הכל. גם האשכנזים אוכלים תפוחי אדמה!¹⁷

שמן זית

כו. רבי ניסן פינסון זכרונו לברכה, בחוץ לארץ לא היה לוקח שמן בשום פנים. משום שהערבים רחמנא ליצלן [עושים אותן]. אבל מן הדין מותר לקחת, זה שמן נקי. וכאן בארץ אפשר לקחת זיתים ולעשות מהם שמן, אבל החסידים נטורי קרתא נוסעים לספרד (יש שם כנראה את השמן המשובח ביותר), ועומדים על המוסקים את הזיתים בשעת המסיקה, שיהיה "שמור מזמן קצירה"... ומביאים תמונה של חסיד יושב ומסתכל על הגוי, אולי יכניס באמצע איזה לחם... הוא לא יכניס כלום... זה שמן זית, מה אתם רוצים?!

עוגיות כשרות [ולא] לפסח

כז. אבל לקחת כל מיני עוגיות ודברים כאלה לא כדאי, משום שבעוגיות האלה הרבה פעמים יש טעויות. אפילו שבעל החנות הוא מדייק, אבל יש לו פועלים - או שהם גוים או שלא אכפת להם - שמחליפים. אתה רואה שהכל כשר לפסח, אבל יש בפנים אחד שהוא לא כשר לפסח. והיו אנשים כאלה שאכלו עוגות לא כשרות לפסח, ואחרי פסח באו לשאול: מה התיקון שלנו? מה התיקון שלכם? תקיאו את זה... מה נעשה לכם? תעשו תענית יום אחד, וזה איסור כרת, אז שיעשו תיקון כרת. אבל זה לא דבר פשוט. אדם שנכשל בחמץ בפסח רחמנא ליצלן, כל השנה כולה בכישלון.

¹⁷ אמרו לי שהאשכנזים בחוץ לארץ כל הזמן אוכלים תפוחי אדמה וביצים, ומסתדרים טוב מאד.

בית החיים
מרכז התורה והחיים
באשכנזי תל אביב

תורה

הקדשת יום לימוד
בבית החיים ככלל
בתי המדרש
₪ 360

חסד

הלבשת בני תורה
אברכים וכבודי ישיבות
תרומה ע"ס **₪ 500**

כאלף לומדים בכלל בתי המדרש!   **והזכות היא שלך**

ניתן להפקיד תרומות בבנק ע"ש חכמת רחמים
- בנק הדואר ח-1 7761990 - בנק דיסקונט סניף 128 ח-1 703575 - עמדות נדרים פלוס
- במוסדותינו מענה אנושי 24 שעות במספר **08-6727523**

"על כפים ישאונך"

כח. מה אבא ע"ה היה עושה? היה קונה שלושה ארגזים גדולים. (והעריבים היו מביאים את הארגזים האלה על כתפיהם). "כי תשא את ראש בני ישראל" (שמות ל"ב) "תשא" ראשי תיבות תמרים שקדים אגוזים. והאגוזים היו עם הקליפה שלהם, לא אגוזים שמורידים להם את הקליפה. ולא עוד, אלא שכאשר היה שובר אותם על השולחן היה מוריד את השעוונית, כי אולי בקליפה יש איזה דבר של חמץ. לכן היה מוריד את השעוונית, ושובר את האגוז ונותן לכולנו. ככה לא היינו מרגישים רעבון בפסח. אומרים שפסח הוא "חג הרעב", אבל זה לא נכון, ומי שלא יודע לאכול יש לו בעיה. תמרים שקדים ואגוזים גם אשכנזים יכולים לאכול. (רק מי שיש לו סכרת צריך לקחת תמרים במידה, במשקל ובמשורה, לכן יקח שקדים ואגוזים).

אכילת מצה 'שרויה'

כט. ומותר לנו לאכול מצה שרויה, אין בזה שום חומרא. **החתם סופר** אכל מצה שרויה (עיין בשו"ת רבי שמעון גרינפלד ח"א סי' נ"ו), **הגר"א** אכל מצה שרויה (מעשה רב אות קפ"ג), ועוד חכם אחר אשכנזי - **החכם צבי** אכל מצה שרויה (שו"ת היעב"ץ ח"ב סי' ס"ה). אז המחמירים אומרים לנו: תביאו את המצה של הגר"א [ואז נאכל 'שרויה']. נו באמת, אפשר למצוא מצה של הגר"א מלפני 200 שנה? וכי היא קיימת היום? אין דבר כזה. כל אחד משתדל כמה שיכול היום וזהו זה. לכן אנחנו אוכלים שרויה.

'חסה' ולא 'חריין'

ל. ואנחנו אוכלים חסה ולא אוכלים חריין. כי החריין "המבורך" הזה גרם הרבה פעמים לסכנה. החכם צבי, שהוא גאון אשכנזי כתב בספרו (שו"ת חכם צבי סימן קי"ט) "רציית להודיע לרבים שלא לאכול את החריין הזה, כי החריין הזה מסוכן.

מי שאוכל חריין בליל פסח, אני קורא עליו שזו סכנה ואין בו מצוה!". אם הוא בריא מאד, ויאכל לאט לאט אולי זה בסדר. אבל אי אפשר לתת הוראה כזאת לכל אחד¹⁸, לכן אסור לאכול חריין! **גם לאשכנזים, אם אפשר להם להחליף חריין בחסה, זו מצוה מלכתחילה.** פעם בא יהודי אחד (יהודה פליקס נדמה לי) שהוא מבין בצמחים של המשנה (ויש לו ספר על כלאים) **לרב אויברך ע"ה**, ואמר לו: החריין הזה הוא לא "חזרת", לא "תמכא", לא "עולשין", לא "חרחבינא" ולא "מרור" (ראה משנה פסחים דף ט"ל ע"א), זה דבר חדש שלא היה בימי אבותינו בכלל! הרב שמע את כל דבריו, ואמר לו: יכול להיות שאתה צודק, אבל ככה המנהג, מה נעשה? אבל המנהג התחיל בשעה שלא הכירו את החסה, אבל עכשיו שיש לנו בארץ ישראל חסה, בשביל מה לעשות את זה?

'חסה' דחס רחמנא עלן

לא. ככה כתב הנצי"ב - רבי נפתלי צבי ברלין - הוא היה חכם ושקדן גדול¹⁹, והוא אמר שבכלל לא כדאי להכניס את החריין הביתה, רק את החסה שכתובה בגמרא²⁰. היה לו בן ששמו רבי חיים ברלין (הוא היה בירושלים, והנצי"ב היה ברוסיה), וכתב לו: אני מתפלל עליך בני נרך יאיר, למה אתה מענה את עצמך לקחת חריין, הרי אנחנו ברוסיה ואין לנו חסה ולכן אנו לוקחים חריין, אבל מי שיש לו חסה יאכל חריין? זו טעות, תקח רק חסה. בגמרא (פסחים דף ל"ט ע"א) כתוב: מאי "חסא"? דחס רחמנא עלן. מה פירוש "דחס רחמנא עלן"? ריחם עלינו לאכול חסה, ולא לאכול חריין ודברים כאלה שהם מסוכנים... וזה מופיע בפסחים דף לט "חסה לט" - **חסלט.** גם זה חס רחמנא שלא צריך לבדוק הרבה... זה נקי. תקח ותשטוף כמה שאתה יכול.

18. היה אברך ספרדי אחד שהיה לומד בכולל חזון איש של **הרב נסים קרליץ ע"ה**. אמר לו הרב: לבנך בגיל 6 אל תיתן חריין. אבל הוא לא רצה, הוא רצה שבנו יהיה "אשכנזי מובהק"... מה נעשה לו? אז הוא נתן לו חריין, ורחמנא ליצלן לא חי הילד הזה.

19. הנצי"ב הזה היה חכם גדול בדורו של **הרש"ש**. (הוא נפטר כמה שנים אחרי הרש"ש. הרש"ש נפטר בתרל"ב והנצי"ב נפטר בתרנ"ג). פעם אחת כשהיה הנצי"ב מסתובב מעיר לעיר (לא יודע למה, אולי קיבל על עצמו גלות) הלך אצל הרש"ש. והרש"ש אמר לו: יש לי תוספות ביבמות (דף פ"א ע"ב בד"ה ככרות) שאני לא יודע לפרש אותן. עיין בו הנצי"ב כמה דקות ואמר לו: יש כאן טעות סופר קטנטנה. מה הטעות סופר? כתוב בתוספות "דחמיר טפי", אבל זה לא "דחמיר" אלא "דחוויר" - לבן יותר, הסולת של המנחה לבנה יותר. והרש"ש כל כך התפעל מההגהה הזאת, והביא אותה בספרו, וכתב עליו: "מוה"ר נהל"ב". מה זה נהל"ב? גתלי הירש לייב ברלין. במקום נצי"ב - נפתלי צבי יהודה ברלין, כתב ככה. במקום צבי כתב הירש, ובמקום יהודה כתב לייב, ועשה ראשי תיבות שאף אחד לא יבין אותם... "נהלב" אתה חושב נלהב, כל כך נלהב להסביר לו... ועוד שאל אותו: למה אני לא מצאתי את הדבר כמו כבודו, אמר לו: כי אתה "בן פורת יוסף" עשיר, אתה לומד תורה מתוך נוחות, לכן לא עלה בלבך לעשות הגהה כזאת. אבל אני לומד תורה מתוך עוני ומתוך דוחק, לכן אני יזכיתי לחדש את ההגהה הזאת. אז הוא הביא אותה בספרו וכתב עליו "שפתיים יישק".

כשהנצי"ב היה קטן לא ידעו שהוא למדן בכלל. פעם אחת בא **הרד"ל** - הרב רבי דוד לוריא - שהיה חכם גדול, וראה אש דולקת בבית המדרש בשעה מאוחרת בלילה. הלך לראות מה זה,

מי הדליק אותה? אולי זה חס וחלילה שריפה? הגיע וראה את הבחור הזה יושב כותב פירוש על ספרי. אמר: מה? אתה יודע ללמוד? לקח את הדפים שלו וראה שהוא כותב דברים של טעם. אמר לו: למה לא יודעים אותך? אמר לו: לא מכירים אותי, מה אכפת לי מהם? למחרת עמד הרד"ל ואמר: רבותי, אתם מחפשים ראש ישיבה טוב לישיבת וולוז'ין? זה החכם הזה! אני ראיית אותו. והנצי"ב אמר על עצמו: אני צריך להודות לרבי דוד לוריא, "למנצח מזמור לדוד", לולי הרד"ל שפירסם אותי הייתי נשאר כל הזמן בעוני ובדוחק, "במצוק ומצור, ומחסור ומעצור". (זה שיר של רבי יהודה הלוי, שמדבר על עם ישראל: "במצוק ומצור, ומחסור ומעצור, בקדר וחצור, שמשו קדר". (שיר "בשו אל"). יש לו פיוטים נחמדים מאד, אבל העולם לא מכיר את הפיוטים. גם אלה שאומרים אותם, אינם מרגישים את היופי שיש בהם. גם המוח שלנו במצור ובמצוק... מה נעשה?!) **(הערת המערכת:** כאן עבר בחוץ כרוז באידיש, ומרן רבנו שליט"א התבטא: "למה תאמר יעקב ותדבר ישראל" (שעריה מ' כ"ז) - תדבר בשפה שנהוגה בישראל...).

20. החסה זו "כסא" בערבית. כי הערבים עושים ח"ית כמו כ"ף, ו"חמש" הם אומרים "כמסה". ככה הדרך שלהם, ח"ית עושים כ"ף. כל מיני בלבולים של המוח שלהם.

פְּתִיל תְּכֵלֶת, מצוות ציצית בשלמות!
דרכי המצוות

"הגאון רבי שלמה מחפור שליט"א
אב"ד ב"ר יצחק רוק

"...וראיתי כי כבוד מצאה ידו לברר את זיהוי התכלת שהיתה נהוגה בימי רבותינו בימי קדם...
הנני לברכו כי חפץ ה' בידו יצלת, להחזיר עטרה ליושנה..."
(מסדר הסכנה לקטנת חזית התכלת לישראל).

עוד אין לך תכלת?
התקשר לזה היום וקבל סממל!
ד"ר חיים - יו"ר ועד המצוות

0799-1000-65 | **וזכרתם.**
1001 - 0101 - 0101

הרתודה והברכה

וברנת חג פסח נשר ושמח לכל עם ישראל היקרים והאהובים
והפרט מפורש למתעסקים בקדשים
מפיצי העלון הקדוש "בית נאמן" לדכזי ההפצה הארציים,
ומאות השליחים הנבאים ורבני קהילות בערי ומושבי ישראל
ולרבנים הנאונים העורכים שליט"א

המברכים מכל לב
הנהלת המוסדות

הראשון, והראשון מהראשון עד שמגיעים לראש כל ה"בודהות"... והבודהא הזה הוא אדם הכי פשוט ועושים ממנו אלוה.

"זה שמים עשה"

לד. ואנחנו ברוך ה', יש לנו אלוה אחד יחיד ומיוחד. שהוא מארגן את העולם כולו והוא מסדר את העולם כולו בחכמה ובתבונה. הרמב"ם כותב (מ"ג ח"ג פרק י"ב) אתה רוצה לדעת שיש בורא לעולם? בוא תראה. את האויר אתה מקבל בחינם, ועל המים צריך לשלם קצת יותר, ועל הלחם קצת יותר. למה את האויר מקבלים בחינם? אולי צריך לשלם עליו? אלא כי האויר זה חיי נפש, ואי אפשר בלי אויר. אבל אפשר כמה שעות בלי מים, אבל גם הוא בזול. והלחם אפשר להסתדר בלעדיו יותר מהמים, אפשר לשבת כמה זמן בלי לחם, לכן הוא עולה קצת יותר. אבל מה שחשוב מכולם, בני אדם רוצים רק בשר וסטייקים, זהב וכסף כל הדברים האלה שהם לא הכרחיים, והם עולים כסף. זה בשביל שאדם ידע שהכל מסודר להפליא. לאט לאט כל העולם יכירו וידעו ויבינו שכל המלחמות שפלוני עושה ברוסיה ובאוקראינה הכל הבל וריק, וכל המלחמות שעושים לנו הערבים הם הבל וריק, כל אחד ואחד ילך "אל ארצו ואל נחלת אבותיו". זאת ארץ ישראל שלנו! שלנו! ואנחנו נזכה בעזרת ה' לראות בבוא הגאולה השלמה, בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו. אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה, הם ונשיהם ובני משפחתם וכל אשר להם, מלכא דעלמא יברך יתכון, ויזכה יתכון, וישמע בקל צלותיכון, וימלא כל משאלות לבכם לטובה, ותזכו לראות בגאולה השלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

"ותקול לו יא אבני"

לב. ויש לנו מנהג בכל העדות שלנו (בתנ"ך בג'ר'א בג'פצ'א וכדומה) שלפני שאומרים "ברוך שומר הבטחתו", קוראים קטע בערבית שמו "ותקול לו יא אבני" - "ותגיד לו: בני, פעם היו אבותינו עובדים עבודה זרה עובדי אלילים והקב"ה קירב אותנו לעבודתו". ולפי הסגנון של המחבר, נראה שהוא חי אחרי הרמב"ם. כי הוא לקח דברים מהרמב"ם בהלכות עבודה זרה (פ"א), ולקח דברים מהרשב"א שהובא בעיון יעקב (בבבא בתרא סוף פרק א' ס"י ל"ד). כתוב שם (ב"ב דף ט"ז ע"ב) "מרגלית היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו, שהיתה מאירה מסוף העולם ועד סופו". ואם זה דברים כפשוטן, קשה להבין אותם. כמה שתהיה המרגלית, היא יכולה להאיר מסוף העולם ועד סופו? איך זה יכול להיות? אז הרשב"א אמר המרגלית הזו זה יחוד ה', אברהם אבינו היה יכול להוכיח לכל אחד ואחד שה' אחד ושמו אחד.

"כי כל אלהי העמים אלילים"

לג. עד היום הזה יש משוגעים בהודו שמאמינים במליוני אלילים. פעם חסיד חב"ד (גבריאל הולצברג ה"ד) פירסם שכל מי שיש לו שאלות על היהדות, על יחוד ה' וכדומה יפנה אליו. ואיזה גוי הודי התקשר אליו ואמר לו: אני רוצה לדעת כמה אלוהות יש בעולם? אמר לו: יש אחד! אמר לו מה אחד? כאן בהודו יש למעלה משלוש מאות מליון אלילים!... אתה רוצה להגיד לי שיש אחד? אמר לו: כן, יש אחד! וכל האלילים שלך לא שוים פרוטה אחת. יש להם פרה, וכאשר היא הולכת בדרך, כולם ממתנינים לה. ויש את המדריך שלה שמסביר לה איך ללכת. (אבל אם זה אלוה, א"כ למה היא צריכה מדריך?!...). והפרה הזאת הולכת, ויבוא איזה עורך דין עם עניבה ואומר: אני רוצה לנשק לה את האף! האם מותר לי? והמדריך אומר לו: צריך לשלם כך וכך. ומשלם את זה, ואחר כך נושק לה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו ליחדא שם וכו' וכו', בשם כל העמים... ואם היא אחר כך נכנסת לחנות: "תפאדאל", הפרה נכנסת שם, ורומסת אוכלת והורסת הכל, ובעל החנות שמח שהפרה "הקדושה" נכנסה... (ומזה בא הביטוי היום: "פרה קדושה", זה הגיע מההודים). ויש עוד שיגעון אחר, שיש אדם שקוראים לו "בודהא". מה זה "בודהא"? שבודה דברים מלבו... אדם שכאילו קיבל רוחניות מהבודהא

דיינן

אילו העבירנו בתוכנו בחרבה

יש משפחות של עמלי תורה שזועקות ומתחננות דיינו!

בואו ונאיר להם את הבית בתרומה של קמחא דפסחא!

כל התורם 720 ש"ח ומעלה יתברך מפי מרן ראש הישיבה שליט"א בעת רצון

סוכת חנוכה
המכון דאורייתא
ש"י סל אגוסט - סא רחם

תורם ונתן
בית המדרש הגבוה לרבנות ירושלים

מוקד לתרומות בתקציר בנקאית:
לישירות תרומות יחידיות - יחיד יעקב (יחיד)
בית דיקנסון סניף 171 סניף 12118 | 0471-251111 | סניף סוכה - 0471-251111
או בשלשון: 052-6750036

מרכז תורני ברכיה "חכמת רחמים" מיסודו של הגאון הצדיק רבי חיים הכהן זצ"ל

ע"ש מורנו ורבנו הרה"ג רחמים חי חיותה הכהן זוק"ל
ע"ש מורנו ורבנו הרה"ג ר' כלפון משה הכהן זוק"ל
ע"ש מורנו ורבנו הרה"ג ר' כמים חכמן זוק"ל
מס' 8-286-013-58 (ע"ד)

בס"ד

ניסן התשפ"ג

אחי ורעי! קוראי העלון היקרים!

עם הקדש! זרע נברים! עמ"י היקרים בניס אהובים, ביישנים, רחמים, גומלי חסדים.

"אליכם אישים אקרא וקולי את בני האדם, ואל זה אביט אל עני ונכה רוח וחרד על דברי",

הנה אנחנו רואים **פסק הלכה** ברור מאת מאורי היהדות התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבנו הרמב"ם זוק"ל חיע"א.

בדבר החובה של נתינת מעות **קמחא דפסחא**.

אשר על כן אנחנו מאפשרים לכל מכירנו ושותפינו בממלכת התורה "חכמת רחמים" לזכות לקחת חלק ושותפות של ממש במימון סל של מזון, הכולל בתוכו רוב ככל מצרכי המזון הדרושים לימות החג הבעל"ט כגון: מצות, יינות, ביצים, עופות, ואפי' מיני מתיקה ומגדנות וכולל גם מלגה כספית מכובדת אשר סל זה אמור בס"ד להיות לעזר רב למשפחות ברוכות ילדים! זכות זו עולה סך 1000 ₪ למשפחה ברוכת ילדים או סל מזון בעלות 420 ₪ והתורמים לזה יזכו להיות מחזרים בכל לב ע"י מורנו ורבנו הגאון הגדול ראש המוסדות וראש הישיבה הגדולה רבי חננאל כהן שליט"א בערב פסח בעת קריאת סגולת ר' שמעון מאסטרופליא זיע"א.

ותדעו שרבו הנצרכים משפחות של תלמידי חכמים וברוכות ילדים המחכות בקוצר רוח לקבל זאת בשביל שמחת החג **ואתם** נבחרתם להיות **הצינור** לאותם **מאות משפחות**.

ואברככם נאמנה בברכת זה הנותן בריא באושר ועושר רוחני וגשמי וסייעתא דשמיא מרובה ושמחה על ראשכם תמיד,

ותזכו להיות תמיד מהנותנים בשפע והרווחה עצומה עד בלי די, וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, אכ"ר.

דורש שלומכם וטובתכם תמיד

ע"ה משה נעמן ס"ט

מנהל המוסדות

נ.ב. מצווה הבאה לידיך אל תחמיצנה, התקשרו כעת 08-6727523
ניתן לפרוס לתשלומים.

עלון "בית נאמן" | ישיבה גדולה | ישיבה לצעירים | כולל אברכים | כולל בעלי בתים | גנים ומעונות יום | מותן בסתר | גמ"ח לניזקקים
שיעורי תורה לנוער | שיעורי תורה לבעלי תשובה | סוכן להוצאת ספרים | כנסים והרצאות

טלפון: 08-6727523
פקס: 08-6752698

מושב ברכיה, שיר השירים | (ד.ג. ח"ף אסקין) מיקוד: 7985200
לתרומות: בנק דיסקונט סניף 128 חשבון 7985200 או בנק הדואר חשבון 7761990

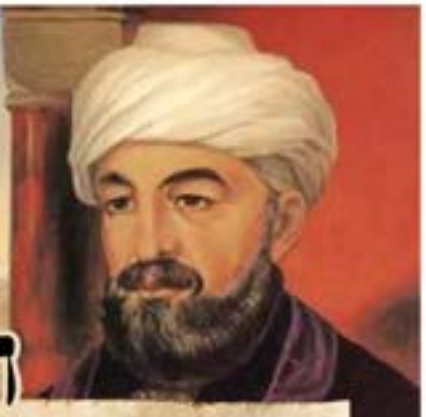

www.yhr.org.il
rhamim12@012.net.il

עיר וקדיש מן שמיא נחית

בבוא תשכח מפי זרעי

פסק הלכה!

"תא חיי מנסה שאר זמניו ותמי בניו כי נש' הדדי ולמחדי מסכני, ואי הוא חיי במחודי ולא יזיב למסכני, ענשה סני, דתא במחודי חיי ולא יזיב חיי לאהור, טליח כתיבו: "זוריתי פריש על פניכם פריש חניכם" (זוריתי חיי, ע"ה)

בא וראה, בכל שאר הזמנים וחגים צריך אדם לשמוח ולשמוח מסכנים. ואם הוא שומח לבדו ולא דואג למסכנים עונשו גדול, שהרי שמח לבדו ולא נותן שמוחה לאחרים, ועליו נאמר: זוריתי פריש על פניכם פריש חניכם.

"וכשהוא אוכל ושותה, חייב להאכיל לטר ליתום ולא למנוע עם שאר העניים האוסלקים. אבל מי שנועל דלתות הצדו ואיכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשתקה לעניים ולמרי נפש, אין זו שמחת מצווה אלא שמחת כריסו. ועל אלו נאמר: "ובחכם כלחם אוניס להם כל אוכליו יטמאו כי לחםם לנפשם". ושמחה בזו קלון היא. להם שנאמר: "זוריתי פריש על פניכם פריש חניכם". (זרעים הל' י"ח ס"ב פ"ג, ה"ח).

קמחא דפסחא!

מה החלק שלך?

₪ 420

סל מזון

₪ 260

קרטון עופות

₪ 200

ארגו יין

₪ 1000

סל מזרחי למשפחה ברוכת ילדים

כל התורמים שמם יוזכר לברכה ע"י ראש המוסדות מורנו ורבנו הגאון הרב הננאל כהן שליט"א בערב פסח בעת קריאת סגולת ר' שמשון מאסטרופלי זיע"א

תרומות ניתן להעביר:

בבנק הדואר: ח.ג 7761990
ע"ש חכמת רחמים
בבית: 0552562454

בטלפון: (רב קווי/הודעה) 08-6727523
באתר: 1000.org.il
בעמודות נדרים פלוס

או בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים נכונה
יוגרת פרס (חובה לציין שם
ותכתוב בצורה ברורה)

גליון
304

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרב ג'ר
שמואל עידאן שליט"א

למען הספר

האשכנזים לא אוכלים ארוז בפסח. אכל לפעמים באה אשה
אשכנזית לרב ושואלת אותו: מצאתי גרגיר של ארוז בתוך התבשיל,
מה אני אעשה? הרב"א (סי' תנ"ג ס"א) כותב מפרש שאין אוסרין
תבשיל בגלל תערובת ארוז, כי הארוז מעקר הדיו ולכן למרות
שנוהגים בו אסור, אם נתערב הוא בטל. אכל האשה מספיקה, לא
יודעת לקרוא את הרב"א... והיא באה לרב אשכנזי, והוא לא ידע
מה לעשות. אם יגיד לה שזה מותר, שנה הפאה תאמר "אם פכה,
אז הארוז מותר, ואין בו שום דבר". יגיד לה אסור? את כל הקדחה
תשפך אותה בשביל גרגיר ארוז? [נהייה זה מותר]. מה נעשה? אמר
לה: תלכי לרב מרדכי אליהו, והוא יכול תמיד למצוא דרך לכל
בעיה. הלכה אליו ואמרה לו: "אדוני הרב, אני אשכנזיה ואנחנו
לא אוכלים ארוז, ועכשיו מצאתי ארוז בתוך הסיר. מה הדיו?" אמר
לה: זו בעיה, בוא נמדד אם יש שם ששים או אין ששים [לשפאשר
התערב בתבשיל אסור, אם התערב בתבשיל הוא לפחות כפול
ששים מהאסור, התבשיל מותר ולפי הכללים ההלכתיים (זהו)], ואם
יש ששים מותר. מרדכי ומצא ששים, אמר לה מותר, מותר. וככה
היא לפחות הבינה שארוז פריכים להחמיר. מי שנהג להחמיר,
הוא לא יכול לבטל את המנהג, אלא אם כן הוא ספרדי (כמו
המירוקאים) שלא אוכל ארוז, יש גם פאה, אבא לא אכל ארוז, אבל
לני הוא נתן ארוז אחרי שהיו בודקים אותו מאה פעמים ואמת...
אז מי שהוא רוצה להחמיר - אין הכי נמי [כלומר שחמיר], אבל
שילמד את הדבר הזה. כשהיה הרב עובדיה זצ"ל רב ראשי בתל
אביב, מי שהיה ממנה שם על הפשרות היה הרב פתריאל פישל
טכולט, והוא הכין הלכות לפרסם אותם ברחבי העיר, וביניהם
כתב: "הארוז אסור בפסח, אבל אחינו הספרדים נהגו בו התיר".
והוא לא ברך עובדיה לפני שהוא פרסם את זה, אמר לו: תגיד
לי, זה בסדר? אמר לו הרב: אם הארוז אסור, אז אנחנו אוכלים
אסור! (פתיב בגמרא בראש השנה (דף ט"ו ע"ב) "במקום אסורא, כי
נהגו שביקרו להזיז!" - נעזב אותם? לא יכול להיות!). אמר לו: אז מה
אני אכתוב? אמר לו: תכתוב, "הארוז מותר בפסח, ואחינו האשכנזים
נהגו בו אסור..." (גליון 305 אות ו' והערה 7).

ידע תדע

א. יש לנו מנהג בליל פסח לומר "יתקול לו יא אבני". שנה
ספור על אברהם אבינו. ואני הוכחתי שאברהם אבינו נולד
ביום ערב פסח, (וגם הרמב"ם נולד ביום זה), והוכחתי את
זה מרש"י סוף פרשת לך ומהמדרש (ב"ר סוף פרשה נ'
ע"ו בספרי ה' נסי ח"א עמ' ק"ט). ולכן אבותינו מדורי דורות
היו מספרים לבניהם את הספור של "יתקול לו יא אבני".
תקח את הלך חיקוק ותאמר לו: בני, פעם אבותינו היו
עובדים אלילים והיו עובדים ל"אצנאם ולאמת" [צורות
ופסילים]. עד שבא אברהם אבינו שהיה ילד בן שלש,
והסתפל לשמים ואמר: מה זה, מי ברא את כל הדברים
האלה? הפסל שנמצא בבית של אבא? הפסל הזה ברא
את השמים והיח והכוכבים? (אלו ידע אברהם אבינו אז
שש מיליונים של כוכבים ענקיים, ודי שאי אפשר להאמין
בשקיות האלה). ויש שם ספור פרה. וגם להודי מרבי: יש
דבר שנקרא "תווחי", שפרושו לחד את ה'. וכל זה נועד
לחזק את האמונה ביציאת מצרים. אמרו הפרופסורים מה
שיאמרו, ויאמרו המכשפים מה שיאמרו, היו עשר מכות!
היה משה רבנו ונעם ישראל יצא לחפש ולחרות! ואשרי
מי שישמר את הפסח כהלכתו, יהי לו חיים טובים וארפים.
(גליון 304 אות כ"ט ובגליון הנוכחי).

ב. קריאת הפד' שית בחג הפסח היא לא כמו בחג הספוח
שקוראים מאותה פרשה קטע אחד בכל יום, "בימים השני",
"בימים השלישי", "בימים הרביעי" (במדבר כ"ט), אלא הן
מפוזרות ברחבי התורה, עשו להם סימן בארמית [שקל אחד
רומי לקריאה ביום אחד בחל המועד, ראה להלן]: "משך
תורא, קדש בכספא, פסל מנדברא, שלח בוכרא" (מגילה דף
ל"א ע"א) משך (לא משך), משך [בארמית] זה עור ותורא'
זה שור, כלומר עור של השור, ומה עושים בעור של השור?
פותרים עליו תפלין וגוונות, קדש בכספא - אמתה רוצה
לקנות דברים של קדשה? תשלם כסף, אל תקח דבר בחנם.

אחר כך פסל מנדברא - ישראל קשהי במדבר עשו פסל -
עשו את העגל, ומה יצא מזה? שלח בוכרא - הבכורות היו
אמורים לעבד בבית המקדש, אבל בגלל שעשו את העגל
נדחו הבכורות ונאו הלויים תחתיהם. זה הסדר בפסח
בכל השנים, חוץ משנה שקל פסח ביום חמשי (כמו השנה
הזאת) שמשנתה הסדר, במקום "משך תורא קדש בכספא"
עושים "משך תורא פסל בקדשא", מה זה פסל בקדשא?
יום שלישי של פסח היה צריך להיות "קדש לי כל בכור"
[קדשא], אבל אי אפשר לקרוא קדש לי כל בכור, כי זה
חל בשבת, ובשבת צריך שהיה שבעה עולים, אז קוראים
פסל - "פסל לך שני לחת אבנים קראשנים" בפרשת כי
תשא (שמות ל"ד), וגם זה לא מספיק, אז מתחילים שני
קטעים לפני כן "ויאמר משה אל ה', ראה אתה אמר אלי
העל את העם הזה, ואתה לא הודעתני את אשר תשלח
עמי, ואתה אמרת ידעת בשם, וגם מצאת חן בעיני" (שמות
ל"ג י"ב), אם כן השנה הסימן הוא ככה: משך - "משכו
וגחו לכם" (שמות י"ב כ"א), תורא - "שור או כשב" (ויקרא
כ"ב כ"ו), פסל - "פסל לך שני לחת אבנים קראשנים"
ומתחילים קצת לפני כן, בקדשא - "קדש לי כל בכור"
(שמות י"ג), כסף - "אם כסף תלוה את עמי" (שמות כ"ב
כ"ד), מנדברא - "וידבר ה' אל משה במדבר סיני" בפרשת
בהעלתך (במדבר ט'), שלח - זה פד' שלח [שקוראים
בשביעי של פסח], בוכרא - זה "כל הבכור" (דברים ט"ו י"ט),
וזה קוראים בחוץ לארץ, בארץ אין לנו בוכרא, הקריאה
האחרונה של שביעי של פסח היא פד' שלח. (גליון
206 אותיות א' ו').

חידה

מה ההבדל בין "מרור" שבקערה ל"חרות" שבקערה?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.
תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21
(חובה לציין שם ותכתוב בצורה ברורה).
נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב

כ"א מהליל הקודש: וחדש סני חוש תוציא. טוב להביא בבדיקת חמץ מדי חוש, לחוש לדעת
הפני חדש שיש לבדוק שחיינו בבדיקת חמץ. חובה: משה קודני - לוד.

פתרון התמונה: מרן האון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל בברכת אליהו. חובה: מ' זמיה - בני ברק.

כ"א מהליל הקודש: אברהם הנוצבני - מודיעין עילית, משה סעידן - אופקים
על חובה לעקוב אחרי הודעות הדואר. פרס שייחור. לא ישלח סוב.

הלכה נאמנה

בזמן שאומרים "מצה זו" "מרור זה", אנחנו היינו נוהגים
בחי'ל שקל אחד לוקח את החצי מצה של יחץ והמרור
וקורא לכל [אם את השאלה על שום מה אוכלים את המצה
והמרור וגם את התשובה]. ואם הסבתא לא יודעת עברית,
בליל שני מתורגמים לערבית, שנים מקרא ואחד תרגום...
אבל אי אפשר לעשות את זה, כי הנהגו עובר רק על אמירת
מצה זו ומרור זה בלבד. לכן יש מנהג יותר טוב, שקל אחד
מרים את המצה ואומר רק את השאלה בלבד, "מצה זו
שאנחנו אוכלים על שום מה", וככה עושים השני והשלישי
וכן הלאה, וכלם מחפשים לתשובה על השאלה הזאת. אחרי
זה קלם במקרה הולך עונים את התשובה, "על שום שלא הפסיק

בצקם של אבותינו להחמיר". וככה גם במרור. וזה יותר
טוב שהיה כלם ביחד. וגם זה מוכן יותר, כי אם הראשון
אומר את השאלה והתשובה, אם כן מה השני שואל טוב
את השאלה הזאת? כבר תרצנו אותה... אמנם בגמרא
לפעמים יש קשהי ותרוץ ועוד קשהי ואותו תרוץ, וכי הוא
לא שמע את התרוץ הקודם? אלא שנהג נאמר שם בכמה
דורות ולא ביחד, אבל כאן הכל נאמר ביחד, ואם כן כבר
ענינו על השאלה הזאת, "וענינו ואמרנו" (דברים כ"ו ה'), לכן
יותר טוב שקל אחד בתחלה יאמר רק את השאלה בלבד.
(גליון 158 אות ט"ו).

בטו' החיות, יש להקדיש לומר את התשובה והפרטים (כולל שם כתובת וטלפון) בצורה ברורה! הודעה
שיאנה ברורה מלה למערכת, לא תיכנס להנרלה.

המועצה הדתית ועיריית ירושלים
 מזמינים את הציבור להשתתף במועמד
הקבלת פני רבו

למועדו הרבנו
 מרח הראשון לציון הגאון הגדול
רבי שלמה משה עמאר שליט"א
 רבה הראשי של ירושלים

המועמד יתקיים א"ה
 ביום ראשון ג' דחזה"ב כסח
 י"ה ניסן תשפ"ג (09.04.23)
 בבית"ל "אהבת שלום"
 רח' מיצרי טיראן 3 גבעת המכתב, ירושלים
 בין השעות: 15:00 - 20:00

עזרת נשים
 פתוחה

גרו כיום תבאים

בית הכנסת "בית רחמים" רחוב הרב אבוחצירא 20 ב"ב
 ע"ש מרן מו"ר גאון עוזנו רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל זיע"א

שעות
 הלימוד
 8:30
 -
 11:30

יום חמישי א' בניסן ימסור שיעור פתיחה:
 מוה"ר ראש הכולל הגאון רבי דוד עידאן שליט"א
 ראש אב"ד ובית ההוראה משפט וצדק - כסא רחמים

יום שני ה' בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי יצחק עידאן שליט"א
 ראש כולל אורי וישעי - ב"ב

יום ראשון ד' בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי אליהו בנימין
 מאדאר שליט"א
 רב בישיבתנו הקדושה - כסא רחמים

יום רביעי ז' בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי יעקב כהן שליט"א
 ראש כולל פקודת אלעזר - אלעד

יום שלישי ו' בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי יוסף פריץ שליט"א
 מו"צ בבית ההוראה משפט וצדק
 כסא רחמים

יום ששי ט' בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי עובדיה גינתי שליט"א
 מו"צ בעיה"ק ב"ב

יום חמישי ח' בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי מנחם שטיין שליט"א
 השיעור לע"ג בנו ר' אוריה שטיין ע"ה

יום שני י"ב בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי שמואל עידאן שליט"א
 ר"מ בישיבתנו הקדושה - לבנימין אמר

יום ראשון י"א בניסן ימסור שיעור:
 הגאון רבי הננאל כהן שליט"א
 ראש ישיבת לבנימין אמר
 ומוסדות חכמת רחמים

השיעורים בשעה 10:30

לפרטים ותרומות:
 0527-130-552

ישיבת "עמל התורה" ע"ש:
 הרה"צ רבי שמואל ורבי מיכאל עידאן ונשותיהם ע"ה
 מרן מוספה"ד רבנו עובדיה יוסף ע"ה
 אשת חבר הרבנית אסתר חיה לויזה מאוזז ע"ה
 מוה"ר הגאון מופת השקדנים רבי משה לוי ע"ה

קשה להאמין!

אבל ישנם משפחות עמלי תורה שחיים בדוחק
ובצמצום, ומוסרים נפש על התורה!

שלא תדעו מחסור, ותהיו תמיד מן הנותנים!

ניתן לתרום בהעברה בנקאית:

לפקודת 'תמכין דאורייתא' - ירך יעקב (ע"ר)

בנק דיסקונט סניף 139 מ.ח. 166712355 | קוד מוסד: 38365

או בטלפון: 055-676-3536

קופת החסד

תמכין דאורייתא

שע"י כולל אברכים - כסא רחמים

כראשות האגפים:

הרב רוד עידאן, הרב יעקב סזן והרב אליהו מאדאר שליט"א

ומגדל חננאל עד

ישיבת "לבנימין אמר" מושב ברכיה
בראשות הגאון רבי חננאל כהן שליט"א

מדה כנגד מדה

"דבר" אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת לפני ה' קדש קדשים הוא" (ויקרא, יח).

שלא יתפרסמו החטאים

אמרו רבותינו במדרש וייטרא רבה משה ליב את ר: אמר ריש לקיש "במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת", כל כך למה כדי שלא יתפרסמו החטאים. התורה חסה על כבודו של החוטא. אם אדם נכשל באיזה שהוא חטא, הוא צריך להביא קרבן חטאת, ואם היו שוחטים את החטאת במקום שונה, היו כולם יודעים שהוא מקריב בגלל שחטא, ואז הוא היה מתבייש מהמבטים שנעצמים בו. לכן התורה מורה שהחטאת תשחט באותו מקום שבו העולה נשחטת, ואז הרואים לא יודעים שמביא קרבן על חטא.

כמה התורה הקפידה שאדם מישראל לא יתבייש. כמה אנחנו צריכים לחוש על האדם שלא נגרום לו בושה. גם אם אנחנו יודעים שאחרים יכולים חלילה לבייש אותנו, נמנע מננו שלא יסתובב ולא יקר ליד אנשים כאלה, שלא יתבייש. זה אחד הדברים שנוכח גם כן מאהבת ישראל. אם אדם אוהב ישראל ויש לו אהבה לכל יהודי ויהודי, כמו שהוא רוצה שהבן שלו לא יתבייש ולא ייפגע, כמה הוא לא יפגע ויגרום שלא יפגעו אחרים. אדם שלא חס על כבוד אחרים, גם על כבודו לא יחוסו. על ראשית אטפף (ובתורה יב' חו"ג) מה שאדם עושה בסוף מקבל מדה כנגד מדה.

הרב בן איש חי אומר על הפסוק: "אדם כי יקריב מכס" (ויקרא א, כו), מכס ראשי חיבות מדה כנגד מדה. אם אדם יעשה טוב ימצא טוב, וכן להיפך חו"ו.

רכב ככברה

אספר לכם מנשה מרהיב. וזו שומרי תורה ומצוות נסעו מעבר לקו הירוק, במקום שמתור נלסיע בו, לצורך כמה סידורים. כאשר הם היו בדרך חזור, שתאום ראז מאחוריהם רכב שמשנווד אותם עם אורות נבוהים, והיה להם מאד קשה לנסוע. הם ניסו לנסוע מהר, אבל הרכב ליכ נסיע אחריהם מהר, ועדיין עם אורות נבוהים. הם לא הבינו מה הוא רוצה מהם. היתה שם דרך שהם לא מכירים כל כך עם ואדי בצד, ומחדו יותר מידי למהר, ולכן דזו הצידה מעט כדי שיעקוף אותם. הרכב שמאחוריהם עקף אותם ונעצר כמתאומיות, ושני הרכבים התנגשו ונעצרו. מהרכב ירדו שני מחבלים ארוכים ייפח שמים, והתחילו לירות ברכב בלי חבזנה, עשו את הרכב ככברה. נגמדו להם המחשבות והם לא נרגעו, הלכו לרכב שלהם להביא עוד מחסניות, כדי להמשיך לירות, ירחם ה'.

באותו הרגע, בני הזוג שמשמים לא קרה להם כלום, פתחו את הדלת וברחו מהאוטו לואדי שליד הכביש. הם התרחבו שם והמחבלים לא הרגישו בהם, הביאו את המחשניות והמשיכו לירות, ואחרי שסיימו את כל הכדורים, ברחו משם.

האטמה שיישנה בציד הכביש, הרציחה את הפלאפון שלה והתקשרה למשטרה. לאחר זמן הניעו כוחות צבא לשטח, כזנו את הרכב המנוקב, ומדו חשבו שקרה משהו לזוג, וחיפשו אותם. והנה הם רואים שהם זרוקים שם בוואדי. החיילים ניסו לרדת לואדי אבל לא הצליחו. הוא היה תלול מאד ומסוכן. איכ איך הזוג ירדו? כשאדם בסכנה הוא לא מרגיש את הקושי, ניסו ונפלאות, החיילים שלחו טוסק והוציאו אותם מטיס, בדקו אותם ובאמה לא קרה להם דבר, ניצלו בנס.

קליטה כנגד שתיקה

אחרי שהודו לה' וסיפרו על הנסים שהיו איתם, אמר להם המפקד: "אני רוצה לספר לכם על עוד נס שקרה לכם, ואתם לא יודעים עליו". במקום הזה שאנחנו נמצאים, אין בו קליטה של פלאפון בכלל, אני עדיין לא מבין איך הצלחתם להתקשר אלינו."

הבעל שמע את זה, אמנם התפעל אבל אמר למפקד: "תשמע אדוני, אני יודע למה. אני מנהל כולל, ואצלי בכלל אמרתי לאנשים שאסור לדבר בפלאפונים. את הפלאפונים

1. ערך: הרה"ג רבי יוסף חיים נחום הלוי שליט"א

משאירים מחוץ לכולל, לא מדברים באמצע הלימוד. גם אם הפלאפון לא מרעיש אלא על רטט, האברך עלול להרגיש אותו ומיד להסתכל ולברוק מי זה, וזה מסיח את הדעת מהלימוד וחבל. עם הקנה כזאת שלא מכניסים פלאפון לכולל, אמר הקב"ה: אם במקום שאפשר לשמוע אתה מונע שלא ישמע ולא ידברו, שלא יהיה ביטול תורה חס השלום, אז במקום שאי אפשר לשמוע ואי אפשר לדבר, אני אעשה שתוכל לדבר וישמעו אותך, מדה כנגד מדה". ישמע חכם ויוסף לקח.

מנצלים את הזמן...

והוא הדין גם לגבי בית כנסת, צריך לכבות את כל הפלאפונים והצלצולים. היום זה לא רק צלצול, יש גם כל מיני נעימות ושירים משיינים שונים, בלבול שלם באמצע התפילה. לפעמים אפילו רואים אנשים באמצע תפילה שמונה עשרה מוציאים טלפון ורומזים שהם לא יכולים לדבר. ה' ישמרו.

הייתי באיזה בית כנסת, ובסוף קריאת שפע כשכולם מחכים לשליח ציבור שיגיד "ה' אלוקים אמת", כשגיל "לנצל את הזמן" הם מוציאים את הפלאפון ומתעסקים אתו. ה' ישמרו ויציל. כמה עומדים לפני מלך? כמה עומדים לפני הקב"ה? צריכים מאד מאד להזהר מהדברים האלה, שאדם לא יתבייש אחר' בעולם העליון. גם בקוה"ו זו בושה וחרפה לאדם שהפלאפון שלו פעיל ומפריע לו ולאחרים באמצע התפילה.

כך זו מדה כנגד מדה, אדם יעשה טוב ימצא טוב, וכן להיפך. נקח את הדברים לתשומת לבנו.

"אנשי אמונה אבדו"

אוי לנו על השבר הגדול אשר הושברנו, כי ינטו צללי ערב ובא השמש בצהריים בהילקח מעמ"י נפש נקי וצדיק, איש חסד ומרבה להיטיב, מוקיר רבנו ותלמידהונו, רודף צדקה וחסד מאיר פנים, ועוסק בצרכי ציבור באמונה, אשר התייסר ביסורים רבים ועלה בסערה השמימיה ובכל זאת כל ימי חייו עמד במסירות נפש למען מוסדותינו הקדושים מיום הקמתם

ר' אליהו סילוק

בבד כן רחל זצ"ל

תנחומנו הכנים לרעייתו ולבניו ובנותיו ויתר בני המשפחה
בנחמת ציון תנחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד, וזכות אניכם
הגדול תעמוד לכולנו להחשת הגאולה ברחמים

בעתיד

רבנו ותלמידהונו במוסדות חכמה רחמים

מגבית קמחא דפסחא

וכל העוזרים
יתברכו להיכלל
בכסא של רחמים
בדין של ר"ה

זכות בני

ר. ק. ר. כ. כ.

מיי שתומך באברכים הקב"ה
יברך אותו בכפלי כפליים
ולא ידע מחסור
וצער כל ימיו

Handwritten signature

כל התורם ידע שהוא
שם את כספו
בידיים נאמנות
וגדול שטרן בעולם הזה
ובעולם הבא

אם רשמתם סכומים קטנים
כאשר רשמתם ייתכן שיש לכם
בעתיד יתרון ודמי
התורם יצאו דמי המס

אין ספק!

מעות קמחא דפסחא, מעבירים לאברכים עמלי
תורה המוסרים נפשם על לימוד התורה מתוך

דוחק וצער!

ברכה אישית ממרן ראש הישיבה שליט"א
כל התורם 720 ש"ח ומעלה

יתברך מפי מרן ראש הישיבה שליט"א בעת רצון

ניתן לתרום בהעברה בנקאית:

לפקודת 'תמכין דאורייתא' - ירך יעקב (ע"ד)

בנק דיסקונט סניף 139 מ.ח. 166712355 | קוד מוסד: 38365

או בטלפון: 055-676-3536

קופת החסד
תמכין דאורייתא

שע"י כולל אברכים - כסא רחמים

בראשות האגפים:
הרב דוד עידאן, הרב יעקב סזן והרב אליהו מאדאר שליט"א

מרטו דובנו ראש המוסדות
וראש חרשיה הגולה
האון רבי הנגאל בון שליט"א

עם ישראל היקרים, די בכל אתר ואתר!

בהזקרב אלינו חודש האביב וזג הפסח אשלח את סרטני שתזכו שיתמלאו משאלות לכבס לטובה ולכרכה, לששון ולשמחה, לפרנסה וכלכלה טובה, בכריאות איתנה ונהורא מעליא ותזכו לכרכה המשולשת בתורה.

נדע מנהג ישראל לתת קודם ימי הפסח "קמחא דפיסחא" לעזר ואחיססך כמבראר בשלחן ערוך הלכות פסח סימן תכ"ט. ניתן לקיים מצוה זו בהידור ע"י תרומה לשיבה עבור צרכי חג הפסח. וכבר אמרו חז"ל אם בקשת לעשות צדקה, עשה אותה עם עמלי תורה! ומפוט בשנה שהיוקר האמיד פתה אני אליכם מקרב ליכי לעוד לטו ולהיות שותפים עמנו בזה.

כזכות לימוד התורה החזקתה, נזכה לאכול מהזמנים והפסחים כבנין בית מקדשנו והפארענו כמהרה כימינו, וכל התורמים והמסייעים עליהם תבוא סיסת טוב ושסים כפול מן השמים אכ"ר.

הכר'ח בכרכה ואהבה רבה

וכברכת מהנים

הנגאל בון

דרכי התרומה
בעמוד האמצעי

08-6727523

התקשרו
כעת: